

STORTINGET

Innst. 337 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 87 S (2024–2025)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Utbygging og finansiering av Bypakke Kristiansund i Møre og Romsdal

Til Stortinget

Sammendrag

Proposisjonen omhandler utbygging og finansiering av Bypakke Kristiansund. Formålet med Bypakke Kristiansund er å sørge for et pålitelig og effektivt transportsystem for alle transportformer. Bypakken skal også medvirke til en attraktiv og bærekraftig byutvikling der flere skal sykle, gå og reise kollektivt.

Komiteen viser for øvrig til omtale i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jone Blikra, Tom Einar Karlsen og Marte Mjøs Persen, fra Høyre, Liv Kari Eskeland, Trond Helleland og Erlend Larsen, fra Senterpartiet, lederen Sigbjørn Gjelsvik, Geir Adelsten Iversen og Geir Inge Lien, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Frank Edvard Sve, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til Prop. 87 S (2024–2025) Utbygging og finansiering av Bypakke Kristiansund i Møre og Romsdal.

Komiteen viser til at bypakken inneholder 21 større og mindre tiltak innenfor en økonomisk ramme på om-

trent 2,2 mrd. 2025-kroner, der rv. 70 Vikansvingen–Kontrollplassen er det største enkeltprosjektet. Finansiering av pakken baserer seg på bompenger, statlige midler og fylkeskommunale midler i tillegg til tilbakeføring av merverdiavgift som staten kompenserer for tiltakene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at det legges til grunn etablering av to bomstasjoner med innkreving hver vei. Samlet utgjør bompengene om lag 70 pst. av rammen. Utbygging av prosjekter og tiltak i bypakken styres etter prinsippene for porteføljestyring.

Flertallet merker seg at det er lokalpolitisk tilslutning til bypakken.

Flertallet viser til at Bypakke Kristiansund vil sørge for et pålitelig og attraktivt transportsystem for alle transportformer. Flertallet støtter innholdet i proposisjonen og mener tiltakene i pakken er viktige grep for å redusere flaskehalser og bedre fremkommelighet for folk og næringsliv.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener det er viktig for legitimiteten i bompengeneordningene at den samlede belastningen for den enkelte bilist ikke blir for stor, og at belastningen må stå i stil med den tilbudsforbedringen som kommer som resultat av innkrevingen. Det er et mål for Senterpartiet at bompengetrykket skal reduseres, og det er svært viktig at bompengebelastningen ikke blir for høy for privatpersoner og næringsliv, verken på enkeltstrekninger eller samlet i regioner.

Disse medlemmer viser til at lokalpolitisk tilslutning til bompengeprojektene er en forutsetning for at Senterpartiet skal godta bompengefinansiering av samferdselsprosjekter. Samtidig ser man at flere bompengeprojekter nå verken har legitimitet eller lokalpolitisk til-

slutning, på grunn av eskalerende kostnader knyttet til sviktende trafikk tall eller generell prisvekst ut over det som ble forutsatt i bompengelopplegget. Disse medlemmer vil vise til at det ofte vil være usikkerhet knyttet til trafikkgrunnlag i et prosjekt, og at eskalerende bompengesatser vil kunne øke denne usikkerheten ytterligere. Disse medlemmer mener at man fremover må være svært varsom med bruken av bompenger og ha en særskilt oppmerksomhet på finansieringsopplegget der bompenger inngår som en betydelig del av finansieringen.

Disse medlemmer viser til at bompengelopplegget for Bypakke Kristiansund legger til grunn innkreving i 15 år, men at beregnet innkrevingstid er 12 år. Disse medlemmer mener dette viser at det ligger trygge forutsetninger til grunn for bompengelopplegget i bypakken. Disse medlemmer merker seg at finansieringskostnadene og innkreivingskostnadene utgjør om lag 17,4 pst. av den samlede innkrevingen. Disse medlemmer mener det er svært viktig å redusere kostnader i samferdselsprosjekter, og at høye rente- og innkreivingskostnader er en dyr måte å finansiere samferdselsprosjekter på. Disse medlemmer mener at man for fremtiden bør vurdere andre finansieringsmodeller, og at regjeringen utreder og legger frem for Stortinget ulike alternativer. Disse medlemmer mener at erfaringene med forhånds- og parallellinnkreving på rv. 7 Sokna–Ørgenvika i Buskerud, jf. Prop. 77 S (2024–2025), også bør inngå i dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er imot dagens byvekst- og bypakkeavtaler som legger til grunn bompengefinansiering og nullvekstmål for biltrafikk. Disse medlemmer mener at folk selv skal få velge transportmiddel etter hva som er mest praktisk i hverdagen, ikke politikere og byråkrater. Bilen er vårt mest brukte og fleksible transportmiddel som står for mer enn 80 pst. av persontransporten. Disse medlemmer mener det skal legges til rette for

bilen både i bygd og by, politikere og byråkrater skal ikke innskrenke folks transportvalg. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at Bypakke Kristiansund må avvises, men at veiprosjektene skal realiseres med offentlig finansiering.

Disse medlemmer viser til bypakkens betydelige bompengandel, der bilistene forutsettes å finansiere 80 pst. av transportpakken, og der det legges opp til 100 pst. bompengefinansiering av prosjektet rv. 70 Vikansvingen–Kontrollplassen. Disse medlemmer mener utbygging og vedlikehold av transportinfrastruktur skal være et offentlig ansvar, også finansielt.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Prop. 87 S (2024–2025) Utbygging og finansiering av Bypakke Kristiansund i Møre og Romsdal sendes tilbake til regjeringen.»

«Stortinget ber regjeringen snarlig komme tilbake til Stortinget med forslag om offentlig finansierte utbygging av veiprosjektene i Bypakke Kristiansund, herunder rv. 70 Vikansvingen–Kontrollplassen.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Prop. 87 S (2024–2025) Utbygging og finansiering av Bypakke Kristiansund i Møre og Romsdal sendes tilbake til regjeringen.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen snarlig komme tilbake til Stortinget med forslag om offentlig finansierte utbygging av veiprosjektene i Bypakke Kristiansund, herunder rv. 70 Vikansvingen–Kontrollplassen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Fullmakt til å forplikte staten for investeringsprosjekt

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan:

Starte opp, medrekne føreta bestillinger og gi tilsegn i dette investeringsprosjektet:

Innanfor ei kostnadsramme på:

Rv. 70 Vikansvingen–Kontrollplassen

1 427 mill. kroner

Fullmakta gjeld òg forpliktingar som blir inngåtte i seinare budsjettår, innanfor kostnadsramma for prosjektet. Samferdselsdepartementet blir gitt fullmakt til å pris- og valutakursjustere kostnadsramma i seinare år.

II

Fullmakt til bompengefinansiering

1. Stortinget sluttar seg til utbygging og finansiering av Bypakke Kristiansund i Møre og Romsdal.
2. Stortinget samtykkjer i at bompengeselskapet Vegamot AS får løyve til å ta opp lån og krevje inn bompengar til utbygging og finansiering av Bypakke Kristiansund i Møre og Romsdal. Vilkår for finansieringa går fram av Prop. 87 S (2024–2025).
3. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å inngå avtale med bompengeselskapet Vegamot AS om utbygging og finansiering av Bypakke Kristiansund i Møre og Romsdal. Avtalen gir bompengeselskapet rett til å krevje inn bompengar innanfor vilkåra i Prop. 87 S (2024–2025).

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 20. mai 2025

Sigbjørn Gjelsvik

leder

Geir Inge Lien

ordfører

